

l'Albera a l'E., carena enllà abans del Puig d'en Orella, hi ha *El Roc de l'Envista*, ja al terminal de Vil·longa, poble que es comença a veure des d'allà. I fins a Cerdanya. *El Camp d'Envista* damunt Osseja (al S. del Replà de la Pedrera), 1959-60. Substantivat: «--- costes de l'Atlàntic --- aqueixas terras --- un bon geni m'ha duyt --- pels ayres fins a llur embista», Verdader (*Colom*, Inèd. Casac. II, 146).

Vistar 'manifestar', Lluïl; 'vista sovint': «no és cosa condescendent ne *vistada* que les donzelles vagen a les guerres», JoMartorell (Ag. II, 236). *Vistent* [1907, VCatalà]: cal desmentir rotundament el desmentiment que *AlcM* dona al *DFa*: justament en cat. central és quasi tan freqüent com l'altre el sentit que li dona Fabra «que atreu la mirada pel seu bell aspecte, color etc.»; el que és fals és la dèbil definició 'visible' que li atribueix *AlcM*; mai s'ha usat *allò és vistent* 'visible' com oposició a *allò és invisible*. Ja té raó Fabra, és sempre 'cosa que atrau la vista, l'atenció' (només que no és sempre cosa alegre): 'conspicu', no 'visible', i mai 'palès, evident': *agonia vistent* 'que no s'escapa a la vista de ningú' (VCatalà), *lloc vistent* per a un retrat, quasi 'cridaner' (Carner), «rostre animat de *vistent* alegria» (Ruyra); no en diccs. fins al de Vogel.

Vistós ha tingut algun cop exactament el mateix matís, com en la data més antiga que en trobo (car aquest mot sí que fou recollit pels diccs., si bé només des del Lacav.) i *Dag*, que el cita vagament del S. xv: «les roques de Ribes-Altes són en aquella part las pus *vistoses*». Anàlogament Ruyra *vistosament*; a l'alt Ter, en unes afrontacions de Tregurà, any 1454 (que em comunica Mn. Julià Pascual, 25-I-1977). Però generalment *vistós* no és 'conspicu', sinó de 'bella i atraient aparença'. Ja en JoMartorell: «calces brodades, qui eren molt *vistoses* e de bona gràcia», JoMartorell (Ag. III, 170.5f.). «Rumbegen molt *vistoses* en los camps les roselles», Teodor Llorente» (*Llibret de Versos*, 1914, I, 27). «Per què no m'he de casar? És una noia de bona família, *vistoseta* i que té alguna cosa ---», NOLLER (O. C. XI, 104.9); *vistosament* [Belv.]; *vistositat*.

+*En benvista* 'en enfilada, en enfilall' (senyes), així entre els pescadors de l'Albufera: «cap en terra és el Cap de la Paraera: és una línia d'estaques en línia recta, a la *benvista* de l'enfilall de Madrona», *El Palmar* («Madrona=Sierra Martés, dels cèlt. MATRES 'naixors d'aigua', respectivament el genitiu plural PENNOI MATRŌN), i en el reglament dels pescadors lleigeixo: «desde la maquineta del Pelat en *ben-vista* a la calà de Oliveró: no se podrá dejar el vol calado desde la entrada del *rastr* del motor en *benvista* al Omet de la Mateta de la Acequia Nueva» (1962). L'origen d'això està en la soldadura d'una frase antiga, que documentem: «ab alguns prohòmens que a ells *ben vist* serà» a. 1329 (*CoDoACA* VIII, 176); «les robes que seran *ben vistes* als veedors» Bna. 1505 (*Dag*, s. v. *veedor*). Cf. *beneure*, *benvist*, -ta, *AlcM*. *Malvist* 'vist amb antipatia' [Belv.]; *malveure* (*fer-se malveure* avui cat. central).

Revista (vegeu supra, sobre *reuveure*); altrament a Formentera *Sa Revista* a l'angle NO. de l'illa és el nom del grau per on l'«Estany del Peix» aboca a mar, 1963. *Sobrevista* [Lab. 1840, i en el mall. Galmés, *AlcM*]. Per a *ENVEJA*, que ve de *invideri*, derivat de *videre*, s'ha fet article a part.

Vijares fou primerament *vijare* [c. l'a. 1200] i després, afegint-se-li la coneguda -s adverbial, *vijares* [1275, Lluïl, *Doct. Pu.*]; també són antigues les variants *vejare* [1316], *vejares* [1323] i *viales* [Desclot]: mot del cat. ant. que no li fou comú sinó amb l'oc. ant. *vejaire*, *viaire*. L'oposició entre *vejaire(s)* i oc. *vejaire*, paral·lela a l'existent entre *pare* i *paire* del llatí PATER, o entre *baare* i *bauzaire* de -ATOR, mostra que l'ètimon fou el ll. VIDĒATUR 'sembla, em sembla', Subj. Pres. de VIDĒRE 'semblar', que en la frase llatina freqüentíssima ESSE VIDEATUR es convertí en *és vejare(s)*, *vi-*, en català, i paral·lelament en llengua d'oc, on *vejaire m'és* ja apareix en trobadors del S. XII.

En la major part del S. XIII i princ. del XIV es troba sovint la forma sense -s. En un doc. de la C. de Barberà de c. a l'a. 1200: «primers deven anar que nos és *vigare* ---» (*BABL* VII, 166); també una vegada en les *VidesR*: «fo *vijare* a una femna que'l tenc a les fonts que Sent Domenge agués una stela luent en lo front», f° 159v1, traduït «cuidam matronae, quae ipsum ex sacro fonte levaverat, *videbatur* quod puer Dominicus stellam perfulgidam haberet in fronte» (466.26); «a *vigare* d'aquels que'ls viuren venir, venien per tal que hocēysen En P. Salendí» 1295-9, Camarasa (CaCandi, *MiscHistCat*. II, 186, lliçó comprovada per mi en el ms.); «fer altres bans noveyls segons lur bon *vijare* e discreció» Balaguer a. 1313 (p. p. *BABL* XII, 376, on s'ha imprès *visare*, segurament err. de lectura o tip., però sense -s). I encara el 1316, en què apareix en la variant amb -e: «*vejaire* m'és que'l ---» (Finke, *Acta Ar.* III, 316).

Fora d'això hi ha la variant amb -s, la qual apareix, en massa, en la forma *vijares*,⁷ en tot el cat. ant., almenys fins a mj. S. xv.

En donem algunes mostres: «Con lo Fill de Déu nasc de N. D. Sta. Maria, adoncs nasc --- ver Déus e ver hom --- Amable fill: --- és-te *vijares* con la regina ha goig con ha fill que deja ésser rey! Emperò no ha goig acabat entró que'l vee rey... Mas la Regina del cel, tantost con hac enfantat son fill, encontinent lo viu rey del cel e de la terra e de tot quant és», Lluïl (*Do. Pu.*, c. 46, § 6, Gili, 109.4f.). «Molt me meravell de vostos eximplis, car *vijares* m'és que no fassen res al preposít de què jo us deman», id. (*Merav.* I, 142), i en tantes obres llulianes (*Llibre d'Aue Maria*, p. 116 etc.).

En les mateixes arcaiques *VidesR* és la forma més freqüent en els mss. de què disposem («hera-li *vijares* que --- a él era *vijares* que ---», 160v1, «cruent e siulant, segons que *vijares* li fo ---», 31v2 i passim). «Ella, que viu que lo marit s'adelitava molt en la figura --- féu-la tallar --- e trobà escusacions, e de continent fou-li *vijares* que ell fos placat; encara no li fo *vijares* que hagué suficient certenitat de l'amor de son